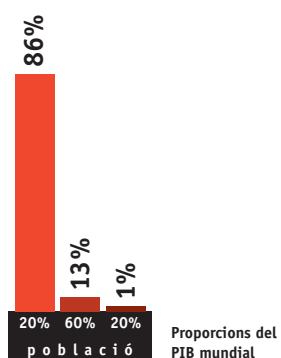

Comerç MUNDIAL

Segons l'Informe sobre Desenvolupament Humà elaborat pel PNUD, les fronteres nacionals s'obren al comerç, al capital i a la informació. Des de la dècada dels vuitanta molts països s'han aprofitat de les oportunitats de la globalització econòmica i tecnològica: a més dels països industrialitzats, els tigris de l'est asiàtic de recent industrialització, com també, entre d'altres, Xile, la República Dominicana, l'Índia, Polònia i Turquia. A l'altre extrem se situen molts altres, la major part a l'Àfrica, que es beneficien poc de l'expansió dels mercats i l'avenç tecnològic.

Per tant, les oportunitats globals no es comparteixen de la mateixa manera i hi ha desigualtats entre països, però també dins dels països.

Desigualtats absolutes entre rics i pobres en l'oportunitat global (1997)

Font • Índex de Desenvolupament Humà, 1999

A partir d'estudis realitzats pel PNUD i l'Organització Mundial del Comerç (OMC), es poden fer algunes constatacions:

- ▶ els països de l'OCDE, amb el 19% de la població mundial, representen el 71% del comerç mundial de béns i serveis, el 58% de la inversió estrangera directa i el 91% del total d'usuaris d'Internet.

- ▶ les empreses transnacionals tenen més poder econòmic que molts estats.

- ▶ els acords multilaterals sobre el comerç, els serveis i la propietat intel·lectual s'assequen sobre potents mecanismes d'aplicació i un compromís més gran dels governs nacionals amb la qual cosa es redueix l'autonomia decisòria de la política nacional.

- ▶ l'onada recent de fusions i adquisicions està concentrant el poder industrial en *megaempreses*, amb el conseqüent risc d'erosió de la competència.

- ▶ cal tenir en compte que, malgrat que els mercats competitius poden ser la millor garantia d'eficàcia, no necessàriament ho seran d'equitat.

- ▶ la tasca central que han d'escometre els governs és fer que la prosperitat que sorgeix de la globalització sigui accessible al poble.

- ▶ és necessari trobar la manera d'incorporar cada vegada més al sistema internacional els països d'ingressos baixos i intentar crear les condicions en les quals puguin obtenir més beneficis i escurçar distàncies amb els països més industrialitzats.

- ▶ els PVD necessiten, fonamentalment: assistència tècnica en l'aplicació dels compromisos vigents i en el desenvolupament de coneixements especialitzats en política comercial; incrementar el vincle entre l'accés als mercats i la capacitat d'obtenir beneficis d'aquest accés; alleugerir el deute extern d'aquests països; el reconeixement de la importància de les noves tecnologies, les inversions, la competència i l'obertura econòmica per al desenvolupament.

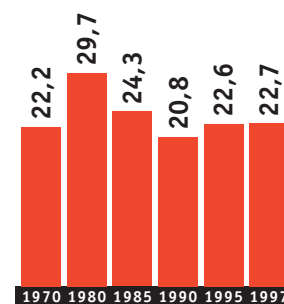
- ▶ el repte de la globalització consisteix a trobar les regles i les institucions per a un govern local, nacional i regional més sòlids, per preservar els avantatges de la competència, però també per proporcionar espai suficient per als recursos humans, comunitaris i ambientals a fi de garantir que la globalització estigui al servei de les persones, i no tan sols dels beneficis. La globalització s'ha de basar en sis criteris: **Ètica** (menys violació dels Drets Humans); **Equitat** (menys disparitat dins i entre les nacions.); **Inclusió** (menys marginació de les persones i països); **Seguretat Humana** (menys inestabilitat de les societats i menys vulnerabilitat de les persones); **Sostenibilitat** (menys destrucció ambiental); **Desenvolupament** (menys pobresa i privació).

Organització Mundial del Comerç (OMC)

L'OMC es crea a partir de la Ronda Uruguai de l'Acord General sobre Aranzels i Comerç (GATT), el 1994, amb l'objectiu de recollir-ne el testimoni en la defensa d'un sistema de comerç més lliure, transparent i multilateral. El declivi del GATT des de la dècada dels vuitanta provoca la creació d'àrees regionals de comerç (MERCOSUR, NAFTA, APEC, etc.), i l'OMC constitueix l'intent de fer front a les actituds unilaterals i a l'increment del proteccionisme en les transaccions interregionals. Amb tot, la funció de l'OMC és la de reduir les barreres comercials entre blocs i fomentar el comerç interregional; i per aconseguir-ho, és necessària la prohibició de mesures proteccionistes (restriccions a les importacions). Per altra banda, el mecanisme de solució de diferències de l'OMC ha de servir per eliminar els contenciosos i guerres comercials entre països o blocs.

Actualment, l'OMC compta amb 135 estats membres de ple dret i 36 en qualitat d'observadors.*

Percentatge sobre el total d'exportacions mundials dutes a terme pels diversos blocs comercials d'Àsia i Orient Mitjà, Àfrica, Amèrica Llatina i el Carib (1970-1997) (aquestes àrees comprenen el 82% de la població total segons dades del FNUAP de 1998)**

Font • *Fundació CIDOB (1995). Revista CIDOB d'Afers Internacionals, 29-30 / **OMC